

MUHANDISLIK

& IQTISODIYOT

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

2026
mart

**TOSHKENT SHAHRIDAGI TURIN
POLITEXNIKA UNIVERSITETI**

*Xalqaro ilmiy-amaliy onlayn konferensiya
materiallari to'plami*

**“GLOBAL RAQAMLI INTEGRATSIYALASHUV:
2030-YILGACHA YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISHDA
TEXNOLOGIK VA INDUSTRIAL SANOATNI RIVOJLANTIRISH
ORQALI MIKRO VA MAKROIQTISODIY BARQAROR
O'SISHNI TA'MINLASH DOLZARBLIGI”**

**“GLOBAL DIGITAL INTEGRATION: THE RELEVANCE OF
ENSURING MICRO AND MACROECONOMIC SUSTAINABLE
GROWTH THROUGH TECHNOLOGICAL AND INDUSTRIAL
DEVELOPMENT IN THE TRANSITION TO A GREEN
ECONOMY BY 2030”**

**«ГЛОБАЛЬНАЯ ЦИФРОВАЯ ИНТЕГРАЦИЯ:
АКТУАЛЬНОСТЬ ОБЕСПЕЧЕНИЯ УСТОЙЧИВОГО
МИКРО- И МАКРОЭКОНОМИЧЕСКОГО РОСТА ЧЕРЕЗ
РАЗВИТИЕ ТЕХНОЛОГИЧЕСКОЙ И ИНДУСТРИАЛЬНОЙ
ПРОМЫШЛЕННОСТИ В ПЕРЕХОДЕ К ЗЕЛЁНОЙ
ЭКОНОМИКЕ К 2030 ГОДУ»**

3-MAXSUS SON

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

*Elektron nashr.
2026-yil, mart.*

Bosh muharrir:

Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:

Shakarov Zafar G'afarovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:

Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor

Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor

Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,

Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Djumaniyazov Umrbek Ixamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent

Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD

Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)

Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

- 05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
- 05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
- 05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
- 05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
- 05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
- 05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
- 05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
- 05.01.07 – Matematik modellash
- 05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
- 05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
- 05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
- 05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
- 05.04.01 – Telekommunikatsiya va kompyuter tizimlari, telekommunikatsiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
- 05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
- 05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
- 05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
- 05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
- 05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
- 05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
- 05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
- 10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
- 10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
- 08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 – Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 – Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 – Marketing
- 08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 – Menejment
- 08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK

Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA

ICT week Uzbekistan 2025: Milliy texnologiyalar haftaligining yakunlari va ularning O'zbekiston IT-ekotizimiga ta'siri.....	16
Jumaboyev Akmaljon Sheraliyevich	
THE ROLE OF STATE FINANCIAL CONTROL IN THE EFFICIENT USE OF BUDGET FUNDS	20
Gulyor Akhmatovna Kasimova, Biybinaz Makhmut qizi Esenbaeva	
РОЛЬ ЦИФРОВЫХ ПЛАТЁЖНЫХ СИСТЕМ В ФОРМИРОВАНИИ ФИНТЕХ-ЭКОСИСТЕМЫ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	22
Шамахмудова Шоира Олег кизи	
UZBEKISTAN'S STRATEGY FOR TRANSITION TO A GREEN ECONOMY: LABOR MARKET TRANSFORMATION, CHALLENGES AND PROSPECTIVE OPPORTUNITIES.....	27
Akbarova Barno Shukhratovna, Chintemirova Diyora Shukhratovna	
MODELS FOR MANAGING EDUCATIONAL REFORMS IN THE CONTEXT OF CULTURAL DIFFERENCES.....	32
Abdulmajeed Nabeel Azouz	
4-SANOAT INQILOBINING RAQAMLI TURIZMGA TA'SIRINI BAHOLASH	38
Sevinchova Nilufar Ne'mat qizi	
КОНЦЕПТУАЛЬНАЯ МОДЕЛЬ ИНТЕГРИРОВАННОЙ СИСТЕМЫ ESG-ТРАНСФОРМАЦИИ ПРОМЫШЛЕННОГО ПРЕДПРИЯТИЯ КАК ДРАЙВЕР ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ.....	41
Ташпулатов Дильмурад Рустамович	
RAQAMLI IQTISODIYOTDA FOIZSIZ MOLIYA MEKANIZMLARINING RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI.....	44
Adilov Zuxriddin Marip o'g'li	
XIZMAT KO'RSATISH TARMOG'INI RIVOJLANTIRISH VA BOSHQARISHNI TAKOMILLASHTIRISH	47
Tadjimirzayev Anvar Abduvaxidovich	
RAQAMLI IQTISODIY DINAMIKANI KOMPLEKS FUNKSIYALAR YORDAMIDA MODELLASHTIRISH.....	52
Ibrohimova Nilufar Qahramon qizi	
SANOAT SEKTORIDA BARQAROR RIVOJLANISHNI TA'MINLASHDA "YASHIL" INVESTITSİYALARINING IQTISODIY AHAMIYATI.....	55
Ibragimov Zaxid Taxirovich	
LOGISTIKA PROVAYDERLARI XIZMATLARIDAN FOYDALANISH ASOSIDA TEMIR YO'L TRANSPORTI RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH.....	59
Raximov Xasan Shukurjonovich	
СОВРЕМЕННЫЕ ПОДХОДЫ К ИСПОЛЬЗОВАНИЮ ИНСТРУМЕНТОВ УПРАВЛЕНИЯ ПРОЕКТАМИ В РАЗЛИЧНЫХ ОТРАСЛЯХ ЭКОНОМИКИ	64
Сидиков Зиёдулло Равшанович, Холиярова Шохиста Кахрамоновна	
SUG'URTA TASHKILOTLARINING BOZOR IQTISODIYOTIDAGI AHAMIYATI	68
Azamatova G.I.	
DON MAHSULOTLARINI YETISHTIRISH VA QAYTA ISHLASHDA INVESTITSİYALAR SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI.....	71
Po'latova Sug'diyona, S.Y.Xamidova	
MAHALLIY BUDJETLARNING DAROMAD BAZASINI KENGAYTIRISH ASOSIDA XARAJATLAR BARQARORLIGINI TA'MINLASH (SURXONDARYO VILOYATI MISOLIDA).....	74
Safarmurodova Marjona To'raqulovna	
O'ZBEKISTONDA INVESTITSIYA FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHDA SOLIQ IMTIYOZLARI VA PREFERENSIYALARINING IQTISODIY AHAMIYATI.....	77
Allaberganova Kumush Javlonbek qizi, Beknazarova N.T.	

РАЗВИТИЕ OPEN BANKING КАК ДРАЙВЕР ФОРМИРОВАНИЯ КОНКУРЕНТНОЙ ФИНТЕХ-ЭКОСИСТЕМЫ В УЗБЕКИСТАНЕ	80
Эшмуротов Дониёр Ихтиёр ўғли	
NAVIGATING TAX RISKS ARISING IN THE MANAGEMENT OF ENTERPRISES.....	83
Maxmudov Rahimjon Hamid o'g'li	
DVIGATELNING TASHQI TEZLIK TAVSIFNOMASIGA DVIGATEL QUVVATI, TIRSAKLI VALINING MAKSIMAL AYLANISHLAR SONI, SOATLI YONILG'I SARFI VA SOLISHTIRMA YONILG'I SARFLARIGA TA'SIRI.....	86
Abdug'aniyev Shohruh Oxunjon o'g'li, Abdusattorov Nodirjon Abduljalil o'g'li	
FROM TRADITIONAL BANKING TO FINTECH ECOSYSTEMS: PERFORMANCE IMPLICATIONS	90
Rano Parpieva	
ZAMONAVIY SHAROITDA MEHNAT MOTIVATSIYASI NAZARIYASINI RIVOJLANTIRISHDA INSONIY MUNOSABATLAR MAKTABINING AHAMIYATI	92
Aslanov Aziz Mexmonovich	
ВОДНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЙ КОМПРОМИСС В СИСТЕМЕ ЦУР УЗБЕКИСТАНА: ЭМПИРИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ МЕЖЦЕЛЕВЫХ КОНФЛИКТОВ	96
Салахутдинова Юлдуз Голибовна	
THE ECONOMIC IMPORTANCE OF INTERNATIONAL TRADE AND ITS ROLE IN GLOBAL GROWTH	99
Nurova Farog'at Salohiddin qizi	
AHOLINING MOLIYAVIY FIRIBGARLIKKA ALDANISH EHTIMOLINI KAMAYTIRISHDA MOLIYAVIY TA'LIMNING O'RNI.....	102
Irgashev Anvar Farxodovich	
SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA TASHQI SAVDONI OPTIMALLASHTIRISH VA ENERGETIKA XAVFSIZLIGINI BOSHQARISH MEKANIZMLARI.....	105
Nosirbekov Sanjarbek Toxirbekovich	
SANOATDA IQTISODIY MOLIYAVIY HISSOBOTLAR XALQARO STANDARTLARINI RAQOBATBARDOSH KORPORATIV STRATEGIYALARNI SHAKLLANTIRISHDA QO'LLASH	107
Turaboyev Ibroxim Ismoil o'g'li	
KICHIK BIZNESDA INVESTITSIYA SAMARADORLIGINI BAHOLASH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	111
Xakimov Akbar Anvarovich	
AXBOROT-KOMMUNIKATSIYA TEXNOLOGIYALARI SOHASIDA NOMODDIY AKTIVLARNING IQTISODIY MAZMUN-MOHİYATI	114
Ishanqulov Izzatilla Nurillayevich	
MEHNAT HAQIDAN OLINADIGAN SOLIQLAR VA MAJBURIY TO'LOVLAR HISOBINI O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI SOLIQ KODEKSI ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH	117
Nomozov Ilhomjon Ziyodullo o'g'li	
FINTECH TEXNOLOGIYALARI ASOSIDA TIJORAT BANKLARI RAQAMLI INFRATUZILMASINI MODERNIZATSIYA QILISH	119
Hazratkulov Faxriyor Abdumuxammad o'g'li	
ОЦЕНКА ЛИДЕРСКОЙ ЗРЕЛОСТИ ОРГАНИЗАЦИЙ СФЕРЫ КУЛЬТУРЫ В УСЛОВИЯХ ТРАНСФОРМАЦИИ КРЕАТИВНОЙ ЭКОНОМИКИ УЗБЕКИСТАНА	122
Абдусаламова Фароғат Сунатиллаевна	
STATE OF DEVELOPMENT AND DYNAMICS OF THE FRUIT PROCESSING INDUSTRY.....	125
Yusufova Laylo Gayrat kizi	
STARTAP LOYIHALARINING MILLIY IQTISODIYOTNING INNOVATSION RIVOJLANISHIDAGI ROLI.....	132
Ko'chimova Madinabonu Qaxramon qizi, Sheraliyev Nurbek Jumanazar o'g'li	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARI SAMARADORLIGI VA BOZOR QIYMATINI SHAKLLANTIRISHNING KO'P FAKTORLI MODELLARI	135
Jumatova Gulzar Maxmud qizi	

INNOVATSION RIVOJLANISHDA MEHNAT RESURSLARINING SAMARADORLIGINI HISOBLASH USULLARI.....	139
Artiqova O'g'iljon Zafar qizi	
INSTITUTIONAL FEATURES OF STATE REGULATION OF PRODUCT QUALITY MANAGEMENT	143
Atakulov Askad Raimkulovich	
TA'LIM MARKAZINING OBRO'SI VA RAQOBATBARDOSHLIGIGA MALAKALI XODIMLARNING TA'SIRINI BAHOLASH.....	146
Razzoqova Zebo Xusniddinova	
THE IMPACT OF RAPID TAX DISPUTE RESOLUTION SYSTEMS ON THE BUSINESS ENVIRONMENT AND PROSPECTS FOR THEIR DEVELOPMENT.....	149
Solihova Xumora Xasan kizi	
МОДЕЛИРОВАНИЕ МАКРОЭКОНОМИЧЕСКОГО ВЛИЯНИЯ ОБЩЕСТВА 5.0 НА УСТОЙЧИВОЕ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ СТРАН БРИКС-Т.....	153
Калдибаев Нурлан Алимжанович	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA MOLIVAVIY SHAFFOFLIKNING INVESTITSION JOZIBADORLIKKA TA'SIRI.....	156
Kurashev Sobir Saidmurod o'g'li	
O'ZBEKISTONDA REKREATSION TURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING ILMIY-AMALIY O'ZIGA XOS JIHATLARI	159
Po'latova Mavluda Sanjar qizi	
ПРИЗНАКИ ПРОБЛЕМНЫХ КРЕДИТОВ И УПРАВЛЕНИЕ ИХ КАЧЕСТВОМ.....	162
Улмасой Ахмедова Хусан кизи	
THE ECONOMIC ESSENCE OF LABOR AND ITS INTERPRETATION IN THE CONTEXT OF INTERNATIONAL FINANCIAL REPORTING STANDARDS.....	165
Nomozov Ilhomjon Ziyadullah ugli	
MADANIYLASHTIRILGAN GO'SHTNING QAYTA ISHLANGAN GO'SHT MAHSULOTLARI XOM ASHYOSIDA ISHTIROKI.....	168
Xaydarova Sitara Suranbay qizi	
NOMODDIY AKTIVLAR AUDITIDA RISKLARNI BAHOLASH VA AUDITORLIK DALILLARINI TO'PLASH USLUBIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH.....	170
Ishanqulov Izzatilla Nurillayevich	
MEHNAT HAQI AUDITINING NAZARIY-USLUBIY ASOSLARI VA XALQARO AUDIT STANDARTLARI (ISA) KONTEKSTIDAGI TALQINI.....	173
Nomozov Ilhomjon Ziyodullo o'g'li	
BANK RISKLARINING BANK FAOLIYATIDAGI AHAMIYATI, TURLARI VA XUSUSIYATLARI.....	175
Hakimova Nargiza Abduraimovna	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA TADBIQ QILISH YO'NALISHLARI VA INSTRUMENTLARI TAHLILI	180
Abdurahmonov Abdumalik Abdurashidovich	
MODERN TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF SUBJECTS ENGAGED IN MEAT PROCESSING IN THE CONTEXT OF INNOVATIVE DIRECTION.....	184
Sitara Khaydarova	
"XAVFSIZ SHAHAR" TIZIMLARIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR VA SUN'IY INTELLEKTDAN FOYDALANISH ISTIQBOLLARI.....	188
Iminov Akbarjon Odiljon o'g'li	
O'ZBEKISTONDA NATIJAGA YO'NALTIRILGAN BYUDJETLASHTIRISHNI JORIY ETISHDA DAVLAT MOLIVASI STATISTIKASI: JORIY HOLAT VA ISTIQBOLLI REJALARI.....	190
Artikov Baxtiyor Maxkamovich	
DAVLAT QARZINI SAMARALI BOSHQARISH VA BARQAROR IQTISODIY RIVOJLANISHNI TA'MINLASH MEXANIZMLARI	193
Sattoriy Fayzulloh Abdijabbor o'g'li	

O'Z KAPITALI HISOBINI YURITISHDA XALQARO MOLIYAVIY HISOBOT STANDARTLARINI QO'LLASHNING NAZARIY VA AMALIY ASOSLARI	196
Axmedov Latayibxon Mamitxonovich	
BIZNES JARAYONLARINI MODELLASHTIRISH ORQALI KORXONA SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	200
Qarshiyeva Moxinur Olim qizi	
THE IMPACT OF MANAGING THE INTERREGIONAL MOBILIZATION OF QUALIFIED TEACHERS ON THE QUALITY OF EDUCATION.....	202
Karimov Dostonjon Karimovich	
O'ZBEKISTON KIMYO SANOATI KORXONALARINING IQTISODIY SAMARADORLIGI HOLATI.....	204
Suyarov Shaxzod Salim o'g'li	
ФАКТОРЫ И ПРОБЛЕМЫ ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ МЕЖДУНАРОДНЫХ ДЕНЕЖНЫХ ПЕРЕВОДОВ В УЗБЕКИСТАНЕ.	206
Гимранова О. Б.	
ASSESSING DIGITAL MATURITY IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS: AN INTEGRATED FRAMEWORK APPROACH.....	209
Berdiyev Temurbek	
ТЕОРЕТИКО-НАУЧНЫЕ ОСНОВЫ ПОВЫШЕНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОГО ПОТЕНЦИАЛА ПРЕДПРИЯТИЙ НЕФТЕГАЗОВОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ	213
Бекмухамедова Малика Искандарбековна	
ЭКОНОМИЧЕСКАЯ СУЩНОСТЬ И ОСОБЕННОСТИ ЦИФРОВИЗАЦИИ ФОНДОВОГО РЫНКА В УЗБЕКИСТАНЕ	218
Шомуродов Равшан Турсункулович, Юсупова Нигора Собитжон кизи	
IQTISODIYOTDA OZIQ-OVQAT XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHNING INSTITUTSIONAL MEKANIZMLARI.....	223
Amirov Otabek Xudoyberdi o'g'li	
TRANSPORT TIZIMI IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING NAZARIY ASOSLARI.....	226
Mannonov Shoxruhmirza Abdurashid o'g'li	
AXBOROT-KOMMUNIKATSIYA TEXNOLOGIYALARI SOHASIDA MOLIYAVIY NATIJALAR AUDITI METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISHNING YAXLIT TIZIMI	231
Bekchanov Faxriddin Atabekovich	
FINANCING SYSTEM OF EXPORT ACTIVITIES OF SMALL BUSINESS ENTITIES IN THE IMPROVING....	234
Karamatdinova Aysawle Paraxatovna	
GENERATIV SUN'IY INTELLEKT INFRATUZILMASINING MINTAQAVIY IQTISODIYOTNI TRANSFORMATSIYA QILISHDAGI O'RNI	236
Saidov Jaloladdin Allaberganovich	
STRATEGIC INTEGRATION OF DIGITAL MARKETING TECHNOLOGIES IN SMALL AND MEDIUM-SIZED ENTERPRISES: DRIVERS, BARRIERS, AND ECONOMIC PERFORMANCE.....	239
Pirmatov Oybek Shovkat ugli	
QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASIDA KICHIK VA O'RTA BIZNESNING HUDUDIY RIVOJLANISH XUSUSIYATLARI.....	243
Reimbergenov Xurrambek Xushnudovich	
FEATURES AND PRINCIPLES OF ECONOMETRIC MODELING OF INDUSTRIAL DEVELOPMENT.....	246
Choriev Tolib Azamovich	
FEATURES OF INVESTMENT BEHAVIOUR IN THE CONTEXT OF FINTECH TECHNOLOGY DEVELOPMENT	251
Karimova Nurjakhon Olim kizi	
DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK ASOSIDA HUDUDIY INFRATUZILMAGA INVESTITSİYALARNI JALB ETISH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	255
Ismoilov Azizbek Rustamjon o'g'li	

RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA ELEKTRON BOZORLAR ORQALI XALQARO SAVDONI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI.....	259
Hamroyeva Umida	
TO'QIMACHILIK KORXONALARIDA TEXNOLOGIK MODERNIZATSIYANING IQTISODIY MAZMUNI VA NAZARIY ASOSLARI.....	262
Sarimsaqov Sherzod Xamidovich	
INCREASING THE COMPETITIVENESS OF ENTERPRISES IN THE CONSTRUCTION MATERIALS INDUSTRY	268
Toshpulatov Asronbek Mutalibovich	
O'ZBEKISTON TIJORAT BANKLARINING KAPITAL BOZORI ORQALI RESURS BAZASINI KENGAYTIRISH AMALIYOTI VA ISTIQBOLLARI.....	272
Otabek Oltiboyev	
TASHQI SAVDO OPERATSIYALARIDA VALYUTA NAZORATINI TAKOMILLASHTIRISH ORQALI EKSPORTNI RAG'BATLANTIRISH	275
Israilov Avazbek Rustam o'g'li	
XALQARO UNIVERSITET BOSHQARUVIDA STAKEHOLDER YONDASHUVI: ZAMONAVIY MODELLAR VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARI.....	277
Tursunmuratov Sherzod Turdimuratovich	
ВОПРОСЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ МЕХАНИЗМОВ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ПОДДЕРЖКИ В УПРАВЛЕНИИ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬЮ СЕМЕЙНЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ.....	279
Султанов Бобирмирзо Мавлонжон угли	
TRANSPORT SOHASIDA AYOLLAR BANDLIGINI TA'MINLASH MUAMMOLARINI INTEGRATSIYALASHGAN BOSHQARUVNI TAKOMILLASHTIRISH ASOSIDA HAL ETISH	283
Abdukarimova Dilnozaxon Mamurjon qizi	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA TO'QIMACHILIK SANOATINI RIVOJLANTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	287
Nurullayeva Mexribon Muratovna	
OPTIMIZATION OF THE FOOD SUPPLY AND DELIVERY SYSTEM IN TASHKENT REGION	290
Mavlanov Sobirjon Pardabayevich	
THEORETICAL FOUNDATIONS OF SOCIAL PROTECTION AND ITS INTERRELATIONSHIP WITH SUSTAINABLE ECONOMIC DEVELOPMENT.....	293
Abduzoirov Mukhiddin, Abdulloev Amrullo, Inomjon Qudratov	
SUG'URTA XIZMATLARI BOZORINI BOSHQARISHGA OID ILMIY YONDASHUVLARNING EVOLYUTSIYASI..	299
Kurbonov S.A.	
INSTITUTIONAL FACTORS IN THE DEVELOPMENT OF WOMEN'S ENTREPRENEURSHIP IN RURAL UZBEKISTAN: AN ECONOMIC AND STATISTICAL ANALYSIS	304
Saidakbarova Ziyoda Doniyor qizi	
ФАКТОРИНГ КАК ИНСТРУМЕНТ УПРАВЛЕНИЯ ДЕБИТОРСКОЙ ЗАДОЛЖЕННОСТЬЮ ТЕКСТИЛЬНЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ	310
Дадабоева Муштари Хамидиллаевна	
QISHLOQ XO'JALIGINI RIVOJLANTIRISHDA AGROKLASTERLARNING O'RNI VA ISTIQBOLLARI	314
Berdiyev Abdumalik Hakimovich	
RAQAMLI ASALARICHILIK TEXNOLOGIYALARI SAMARADORLIGINI OSHIRISH TAMOYILLARI	318
Farmanov Jonibek Ziyadullaevich	
СУЩНОСТЬ И ОСОБЕННОСТИ УВЕЛИЧЕНИЯ КАПИТАЛИЗАЦИИ КОММЕРЧЕСКИХ БАНКОВ.....	322
Шомуродов Равшан, Жуманазаров Шахобиддин	
INVESTITSION FAOLLIKNI OSHIRISHNING MOLIYA-KREDIT MEKANIZMI: XORIJIY DAVLATLAR AMALIY TAJRIBASI	326
I. Madaminov	

TRANSPORT SOHASIDA AYOLLAR BANDLIGINI OSHIRISHNING AYOLLAR FAROVONLIGI VA IQTISODIY RIVOJLANISHGA TA'SIRI	329
Raxmatov Ziyodullo, Abdukarimova Dilnozaxon	
НАПРАВЛЕНИЯ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ УПРАВЛЕНИЯ МИГРАЦИОННЫМИ ПРОЦЕССАМИ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН НА ОСНОВЕ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ	332
Ёкубжон Тоҳиров	
ВЗАИМОСВЯЗЬ ВЫБРОСОВ CO ₂ , ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ И ДОСТУПА К ЧИСТОМУ ТОПЛИВУ И ТЕХНОЛОГИЯМ С РАСХОДАМИ НА ЗДРАВООХРАНЕНИЕ В УЗБЕКИСТАНЕ: ЭКОНОМЕТРИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ	336
Эркинбаева Камила Жавланбековна	
ВЛИЯНИЕ НЕФТЯНОЙ ЗАВИСИМОСТИ И УРОВНЯ ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ НА ЭНЕРГЕТИЧЕСКИЙ РИСК УЗБЕКИСТАНА: ЭКОНОМЕТРИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ.....	341
Эркинбаева Камила, Бекзод Кузибаев	
МЕХАНИЗМ РЕАЛИЗАЦИИ ТУРИСТСКИХ ПРОДУКТОВ НА ОСНОВЕ МЕСТНЫХ СООБЩЕСТВ	347
Абзалова Нозимахон Нодирбек кизи	
THE ROLE OF DIGITAL PLATFORMS IN CONDUCTING ELECTRONIC SALES OF ENTERPRISE PRODUCTS	350
Tuychiyev Shavkatjon Shokirali o'g'li	
LATENT DEMAND AND THE CAPACITY ILLUSION IN RAIL TRANSPORT	354
Kurambayev Alisher Saburbayevich	
TIJORAT BANKLARINING INVESTITSIYA PORTFELINI "YASHILLASHTIRISH" VA EKOLOGIK LOYIHALARNI MOLIALASHTIRISHNI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	357
Soliyev Muhammad Umar Baxromjon o'g'li	
SCENARIO FORECASTING OF TEXTILE SECTOR DEVELOPMENT	361
Nurullayeva Mexribon Muratovna	
AHOLI DAROMADLARINI SHAKLLANTIRISH VA ULARNING TURMUSH DARAJASIGA TA'SIRINI TAKOMILLASHTIRISH.....	365
Abidova Shahnoza Abduvaliyevna	
INFRATUZILMA LOYIHALARINI MOLIALASHTIRISHDA TASHABBUSLI BUDJET MEXANIZMINING O'RNI	367
Yarbazarov Shavkat Butayevich	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA BARQAROR IQTISODIY RIVOJLANISH MEXANIZMLARI	370
Usanova Feruza, Muratov Shukrullo	
THE IMPACT OF CUSTOMER TRUST ON PURCHASE DECISIONS IN E-COMMERCE.....	372
Maxmudova Munisaxon Abbas qizi	
ACTIVITY-BASED COSTING IN RAILWAY PASSENGER TRANSPORT	376
Eshboyev Ulugbek Farxodovich	
MOLIYAVIY INVESTITSIYALARNING TIJORAT BANKLARI INVESTITSIYA FAOLIYATIDAGI IQTISODIY AHAMIYATI	380
Primova Dilafruz To'liqinovna	
INSTITUTIONAL DETERMINANTS OF THE SHADOW ECONOMY AND THEIR IMPACT ON HOUSEHOLD WELFARE	382
Afenov Nursultan Nugmatillaevich	
DEVELOPING A DIGITAL PLATFORM MODEL FOR THE DEVELOPMENT OF THE SERVICE SECTOR IN TASHKENT CITY	386
Abikayumov Bekzod Turdiniyozovich	
TIJORAT BANKLARI CHAKANA XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI.....	390
Axmedov Sardorbek Abdukarim o'g'li	

ASSESSING UNIVERSITY DIGITAL MATURITY AS A DRIVER OF INTERNATIONAL COMPETITIVENESS: IMPROVING THE EVALUATION MECHANISM	395
Kungratov Ilmurod Kuzibay ugli	
ENHANCING THE EFFICIENCY OF MARKETING PROJECT MANAGEMENT THROUGH ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN THE DIGITAL ECONOMY	398
Xushnoza Abdulazizova Abduhayot qizi	
INVESTITION FAOLLIK MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	401
Asatova Shahzodaxon Zabixillo qizi	
THE ECONOMIC ESSENCE AND MODERN REQUIREMENTS OF THE FOOD SUPPLY CHAIN.....	404
Mavlanov Sobirjon Pardabayevich	
SANOAT KORXONALARIDA JAMOANI BOSHQARISH JARAYONINI TAKOMILLASHTIRISH	409
Xusanova Malohat Mingnorovna	
FINITE ELEMENT INVESTIGATION OF THE DYNAMIC DEFORMATION OF SINGLE-LAYER ISOTROPIC PLATES INTERACTING WITH A VISCOELASTIC MEDIUM	411
Butayev R.B., Mirzoyeva G.T., Nabiyeu B.E., Karimova S.T.	
XITOIY VA O'ZBEKISTON SANOAT IQTISODIYOTI: RIVOJLANISH TENDENSIYALARI, QIYOSIY TAHLIL VA STRATEGIK ISTIQBOLLAR	416
Babadjanova Nozima, Madraximova Gulasal	
ЭКСПЕРТИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА ФОТОЭЛЕКТРИЧЕСКОЙ СОЛНЕЧНОЙ ЭЛЕКТРОСТАНЦИИ МОЩНОСТЬЮ 1 МВт	418
Anarbaev A.I., Bahodirova M.T.	
ASALARICHILIK TARMOG'INI RIVOJLANTIRISHDA KOOPERATSIYA MUNOSABATLARINING AHAMIYATI	425
Aytimbetova Bibizura Qoyshebekovna	
МЕХАНИЗМЫ УПРАВЛЕНИЯ РИСКАМИ В АГРОПРОМЫШЛЕННОМ СЕКТОРЕ УЗБЕКИСТАНА.....	428
Нуруллаева Гулнара Коптлеуовна	
INNOVATION-INVESTITION TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHNING XORIJIY TajRIBASI	432
Sh. Bayramova	
A THREE-LAYER AI MANAGEMENT-MECHANISM MODEL (AI-MMM) FOR TEXTILE ENTERPRISES....	436
Madrahimova Onajon Javlon qizi	
QISHLOQ HUDUDLARIDA KOOPERATIV-INKUBATOR MODELINI JORIY ETISHNING TASHKILIY- IQTISODIY MEXANIZMI	438
Sodiqov Xidirali	
MINTAQA IQTISODIY SALOHİYATIDAN FOYDALANISH ASOSIDA HUDUDIY IXTISOSLASHUV VA QO'SHILGAN QIYMATNI OSHIRISH ORQALI EKSPORT SAMARADORLIGINI TA'MINLASH	442
Xudoyberdiyeva Asila	
TIJORAT BANKLARIDA ICHKI VA TASHQI AUDITNI MUVOFIQLASHTIRISH ASOSIDA AUDIT SAMARADORLIGINI OSHIRISH	445
Ziyodullayeva Nargiza Yusuf qizi	
O'ZBEKISTONDA KAMBAG'ALLIK DARAJASINING DINAMIKASI VA KAM TA'MINLANGAN OILALARNI IJTIMOIY YORDAM BILAN QAMRAB OLISH	448
Asomiddinova Muzayyanxon Abdurahmon qizi	
МЕХАНИЗМ ОБЖАЛОВАНИЯ В СИСТЕМЕ ГОСУДАРСТВЕННЫХ ЗАКУПОК: ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ И ПЕРСПЕКТИВЫ ДЛЯ УЗБЕКИСТАНА	451
Ризакулов Шерзод Шермуратович	
O'ZBEKISTON HUDUDLARIDA YASHIL IQTISODIYOTNI BOSHQARISHNING AMALDAGI MEXANIZMLARI TAHLILI	454
Mo'minjonov Anvarbek Sayfitdin o'g'li	

DAROMADLAR VA XARAJATLAR HISOBINI TARTIBGA SOLISHNING NORMATIV-HUQUQIY ASOSLARI VA XALQARO TAJRIBASI	457
Kuvatova Dinara Anvarovna	
TIJORAT BANKLARIDA LIKVIDLIK RISKINI BOSHQARISHNING ZAMONAVIY USULLARI	461
Nazirov Ibrohimjon Sodiqjon o'g'li	
IQTISODIY ISLOHOTLARNING SIYOSIY BARQARORLIKKA TA'SIRI: QISMAN ISLOHOT MUVOZANATI VA DASTUR BOSHQARUVI YONDASHUVI.....	468
Tuliyev Qahramon	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA SUG'URTA XIZMATLARI SIFATINI OSHIRISHDA SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH.....	472
Abdullayeva Umida, Abdullayev Farrux	
МЕДИКО-ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ЭФФЕКТИВНОСТЬ ВНЕДРЕНИЯ СИСТЕМ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА В ОХРАНЕ РЕПРОДУКТИВНОГО ЗДОРОВЬЯ ЖЕНЩИН ФЕРТИЛЬНОГО ВОЗРАСТА В УЗБЕКИСТАНЕ	476
Каюмова Отикахон Одилжон кизи	
MILLIY KADRLAR ZAXIRASIGA NOMZODLARNI SARALASH, BAHOLASH VA KIRITISH JARAYONLARINING TAHLILI	479
G'aniyev Elyor Sobirjonovich	
DAVLAT QARZI SIYOSATIDA XAVFLARNI MINIMALLASHTIRISH VA MAKROIQTISODIY BARQARORLIKKA TA'SIRCHANLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	486
Sayfitdinov Xasanboy Dilshodovich	
AVIATION SUSTAINABILITY AND CLIMATE CHANGE: A SYSTEMATIC REVIEW OF EMISSIONS, SUSTAINABLE AVIATION FUELS, INFRASTRUCTURE EXPANSION, AND CONSUMER AWARENESS	490
Zarina Akbarova	
INNOVATION TA'LIM TEXNOLOGIYALARINI IQTISODIY TA'LIM MAZMUNIGA MOSLASHTIRISH METODIKASI: VR/AR, ADAPTIV O'QITISH VA MIKROKVALIFIKATSIYALAR	495
Hakimova Mushtariybonu Hamid qizi	
A THREE-CONTOUR DYNAMIC APPROACH TO ASSET MANAGEMENT IN FARM ENTERPRISES	500
Rashidov Baxadir Yusupovich	
MARKAZIY BANKNING PUL-KREDIT SIYOSATINI AMALGA OSHIRISHDAGI ROLI VA AHAMIYATI.....	503
Muxammadiyev Tuychi Jumma o'g'li	
DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK LOYIHALARIDA RISKLARNI HUQUQIY TARTIBGA SOLISHNING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARI VA O'ZBEKISTON AMALIYATI: XALQARO TAJRIBA VA MILLIY ISLOHOTLAR TAHLILI	506
Ochilov Jaloliddin Yusufjon o'g'li	
ВЛИЯНИЕ РАЗВИТИЯ ЦИФРОВЫХ ФИНАНСОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ НА ДОСТУП МАЛОГО БИЗНЕСА К ФИНАНСОВЫМ РЕСУРСАМ.....	517
Тонянц Андроник Георгиевич	
ЭКОНОМЕТРИЧЕСКОЕ МОДЕЛИРОВАНИЕ И ПРОГНОЗИРОВАНИЕ ОБЪЁМОВ КОНТЕЙНЕРНЫХ ПЕРЕВОЗОК ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНЫМ ТРАНСПОРТОМ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	520
Ахмедова Дилафруз Муратовна	
O'ZBEKISTON LOGISTIKA TIZIMLARIDA MA'LUMOT ALMASHINUVI INTEROPERABILITETINI BAHOLASH VA INTEGRATSIYA MEKANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH.....	524
Kucharova Shaxlo Sobir qizi	
THE GAP BETWEEN INTENTION AND ACTUAL UNIVERSITY CHOICE: THE INFLUENCE OF TUITION AFFORDABILITY AND SOCIAL ENVIRONMENT	528
Umarov Shuhrat Bahodir o'g'li	
O'ZBEKISTONDA QAYTA SUG'URTALASH SOHASINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	531
Mirzoyev Sayfullo Fayzulloyevich	

СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ СИСТЕМЫ МОТИВАЦИИ МЕДИЦИНСКОГО ПЕРСОНАЛА В УЧРЕЖДЕНИЯХ ЗДРАВООХРАНЕНИЯ УЗБЕКИСТАНА	534
Ходжаева Шахзодагон Дилшодхужаевна	
THE IMPACT OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE ON EMPLOYEES' PSYCHOLOGICAL SAFETY: THE MEDIATING ROLE OF TRUST.....	538
Nazirjonova Marziaxon Xamidulla qizi	
ELEKTR ENERGETIKASI KORXONALARIDA XARAJATLARNI SHAKLLANTIRISH VA HISOBGA OLISH JARAYONLARINI RAQAMLASHTIRISH.....	541
Tursunboyev Javoxirbek Jamshid o'g'li	
THE ROLE OF ESG IN GREEN FINANCING IN THE ACTIVITIES OF BUSINESS ENTITIES	544
Makhtimova Zarafshon Olloyorovna	
TO'QIMACHILIK SANOATI KORXONALARIDA INNOVATSION FAOLIYATNI BOSHQARISHNING UCH KONTURLI TASHKILIY-IQTISODIY MEKANIZMI: NAZARIY ASOSLAR, SAMARADORLIKNI BAHOLASH MEZONLARI VA XORIJIY TAJRIBANI MOSLASHTIRISH KONSEPSIYASI	546
Abdurahmanova Feruza Nusratovna	
O'ZBEKISTONDA AHOLI JON BOSHIGA DAROMADLAR VA YALPI ICHKI MAHSULOT O'RTASIDAGI BOG'LIQLIKNING KORRELYATSION-REGRESSION TAHLILI	549
Xolto'rayev Islom Ilhomovich	
ANALYSIS OF CONTAINER RAIL TRANSPORTATION IN THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN: FACTORS AND DIRECTIONS FOR IMPROVING ECONOMIC EFFICIENCY	552
Akhmedova Dilafruz Muratovna	
IMPROVING THE EFFICIENCY OF CREDIT RESOURCE ALLOCATION IN COMMERCIAL BANKS.....	556
Djumaniyazov Ikram Karimbaevich	
YASHIL ENERGETIKA LOYIHALARINI MOLIALASHTIRISH HAMDA TIZIMDAGI YO'QOTISHLAR HOLATI	561
Jabborov Xurshid To'ramurod o'g'li	
ASSESSMENT OF THE ECONOMIC EFFICIENCY OF REAL-TIME DATA PROCESSING SYSTEMS.....	570
Khurramov Ruslan Erkin ugli	
RAQAMLI FAYLLAR YAXLITLIGINI TEKSHIRISH USULLARINING QIYOSIY TAHLILI	573
Turdibekov Baxtiyor Baxodir o'g'li	
O'ZBEKISTONDA RAQAMLI IQTISODIYOTNING MEHNAT UNUMDORLIGIGA TA'SIRI.....	578
Niyozova Ruxsora Nurali qizi	
ЭКОНОМИЧЕСКИЕ МЕХАНИЗМЫ ПОВЫШЕНИЯ УРОВНЯ КАПИТАЛИЗАЦИИ БАНКОВСКОГО СЕКТОРА	581
Исаков Исобек Жанабай улы	
ЭКОНОМИЧЕСКИЕ МЕХАНИЗМЫ ПОВЫШЕНИЯ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА	585
Кулматов Зафар Джуманазарович	
MALAKA OSHIRISH JARAYONIDA PEDAGOGLARNING RAQAMLI KOMPETENTLIGINI ELEKTRON PORTFOLIO ASOSIDA RIVOJLANTIRISH	589
Choriyeva Lobar, Safarov Azamat	
MODA INDUSTRIYASIDA INNOVATSION MENEJMENTNI SHAKLLANTIRISHNING NAZARIY-KONSEPTUAL ASOSLARI	591
Abdumajitova Adolat Bahrom qizi	
MECHANISMS FOR EXPANDING THE SCOPE OF BANKING SERVICES AND MEETING CUSTOMER NEEDS	595
Yangiboev Furkat Bakhodirovich	
INSTITUTIONAL FRAMEWORK OF TEXTILE COMPETITIVENESS IN UZBEKISTAN: A COVERAGE INDEX APPROACH.....	595
Ravshanov Abror Tirkashovich	

IQTISODIY NIZOLARNI SUDGACHA HAL QILISHDA MEDIATIV KELISHUVLARNI MAJBURIY IJRO ETISH MUAMMOLARI VA XALQARO TAJRIBA	603
Ungarov Akram Botirqul o'g'li	
RAQAMLI VA GIBRID LOYIHA MUHITIDA LOYIHA MENEJERLARINING YUMSHOQ KO'NIKMALAR (SOFT SKILLS) KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISH MODELI	607
Zairova Farida To'xtamurod qizi	
DAVLAT MOLIYAVIY RESURSLARINI BOSHQARISHDA XALQARO TAJRIBANI AMALIYOTDA QO'LLASH	612
Hasanov To'liqin Axmatovich	
ISLOMIY MOLIYANI RIVOJLANTIRISH BO'YICHA XALQARO TENDENSIYALARNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	615
Ahmadjonov Bahodir Baxtiyor o'g'li	

ISLOMIY MOLIYANI RIVOJLANTIRISH BO'YICHA XALQARO TENDENSIYALARNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI

Ahmadjonov Bahodir Baxtiyor o'g'li

Impuls tibbiyot instituti bosh moliyachisi

E-mail: beoriginal1991@gmail.com

Annotatsiya. Ushbu tezisdagi islomiy moliyani rivojlantirish bo'yicha xalqaro tendensiyalar va ularning o'ziga xos xususiyatlari ko'rib chiqilgan. Shuningdek, islomiy moliya aktivlarining o'sish dinamikasi hamda ushbu soha rivojlangan mamlakatlarga oid ma'lumotlar tahlil qilingan.

Kalit so'zlar: iqtisodiy rivojlanish, islomiy moliya, moliyaviy sektor, moliyaviy aktivlar, sukuk, islomiy fondlar.

Abstract. This thesis examines international trends in the development of Islamic finance and their distinctive features. It also analyzes the growth dynamics of Islamic financial assets and data on countries with developed Islamic finance sectors.

Keywords: economic development, Islamic finance, financial sector, financial assets, sukuk, Islamic funds.

Аннотация. В тезисе рассмотрены международные тенденции развития исламских финансов и их характерные особенности. Также проанализированы динамика роста активов исламских финансов и данные по странам с развитым сектором исламских финансов.

Ключевые слова: экономическое развитие, исламские финансы, финансовый сектор, финансовые активы, сукук, исламские фонды.

KIRISH

Islom moliyasi bugungi kunda dunyo bo'ylab tez rivojlanayotgan soha sifatida ko'plab mamlakatlarning iqtisodiy tuzilmalari va moliyaviy tizimlarida muhim o'rin egallaydi. Ayniqsa, Malayziya, Saudiya Arabistoni, Birlashgan Arab Amirliklari va Indoneziya kabi mamlakatlar islomiy moliya sohasida yetakchi o'rinlarda turibdi. Ushbu mamlakatlarda islomiy moliya tizimini rivojlantirishga qaratilgan normativ-huquqiy asoslar va strategik yondashuvlar bosqichma-bosqich takomillashtirilmoqda.

Asosiy o'sish ko'rsatkichlari Osiyo, Yaqin Sharq va Janubiy Osiyo mintaqalarida kuzatilmoqda, chunki bu hududlarda islomiy moliya tizimiga bo'lgan talab ortmoqda. Islomiy banklar, sukuk va takaful kabi moliyaviy institutlar va vositalar ushbu mintaqalarda iqtisodiy o'sishda muhim rol o'ynaydi. Islomiy banklar o'z mijozlariga shariat tamoyillariga muvofiq moliyalashtirish xizmatlarini taklif etmoqda. Sukuk (islomiy obligatsiyalar) investorlarga shariat tamoyillariga muvofiq investitsiya qilish imkoniyatlarini yaratadi, takaful esa o'zaro sug'urtalash orqali moliyaviy himoyani ta'minlash hamda iqtisodiy barqarorlikni qo'llab-quvvatlashga xizmat qiladi. Bu vositalar nafaqat iqtisodiy faoliyatni qo'llab-quvvatlashga, balki ijtimoiy mas'uliyatni ham yuksaltirishga xizmat qiladi. Bu esa moliyaviy barqarorlik va jamiyatning izchil ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishiga ko'maklashadi.

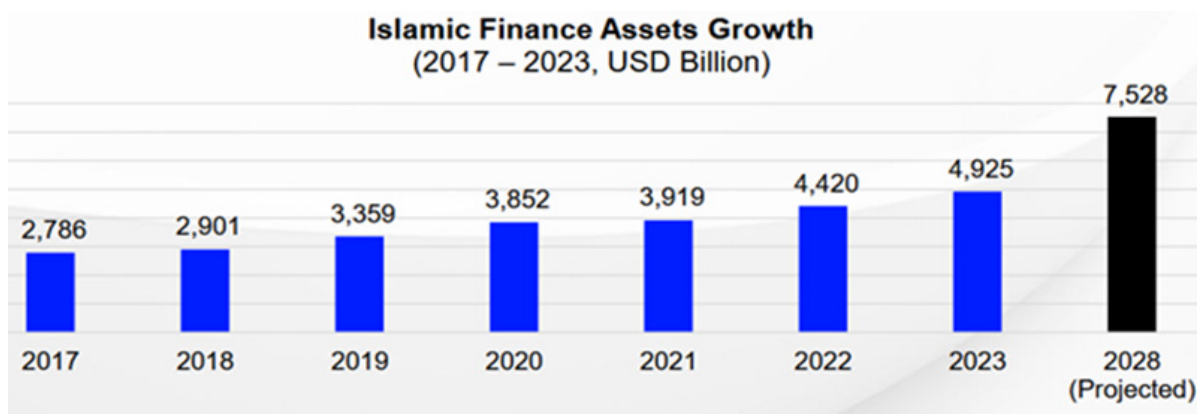
Islomiy moliya sohasining rivojlanishi iqtisodiy barqarorlikni qo'llab-quvvatlash bilan birga, yangi moliyaviy yechimlarni shakllantirish uchun ham imkoniyatlar yaratmoqda. Mamlakatlar o'z iqtisodiy tizimlarining xalqaro bozorlar bilan integratsiyasini rivojlantirish, ijtimoiy mas'uliyat, ekologik barqarorlik va samarali boshqaruv tamoyillarini keng joriy etishga qaratilgan strategiyalarni amalga oshirmoqda. Jumladan, ko'plab mamlakatlar ESG prinsiplariga asoslangan investitsiyalarni rivojlantirmoqda. ESG (Environmental, Social, Governance) atrof-muhitga oid mas'uliyat, ijtimoiy mas'uliyat va korporativ boshqaruv masalalarini inobatga olgan holda iqtisodiy faoliyatni yuritishga imkon beradi. Ushbu yondashuv islomiy moliyaning barqaror rivojlanish maqsadlariga qo'shadigan hissasini kengaytirishi mumkin.

Global moliya bozorlarida islomiy moliyaning o'sishi faqatgina iqtisodiy faoliyat bilan cheklanmaydi, balki texnologik yutuqlar bilan ham chambarchas bog'liq. Mobil bank xizmatlari, fintech va blokcheyn texnologiyalarining rivojlanishi islomiy moliya tizimiga moslashtirilgan yangi yechimlarni taklif etishga yordam bermoqda. Bu esa nafaqat xizmatlarning sifatini oshiradi, balki iqtisodiy infratuzilmani yanada mustahkamlaydi. Innovatsion texnologiyalardan foydalanish islomiy moliya sektorida xizmatlar samaradorligini oshirish, raqobat

muhitini rivojlantirish va moliyaviy xizmatlardan foydalanish imkoniyatlarini kengaytirishga ko'maklashadi.

Shu bilan birga, islomiy moliya sektoridagi o'sish investitsiya imkoniyatlarini yanada kengaytirib, global moliya bozorlarining diversifikatsiyasini kuchaytirmoqda. Islomiy banklar, sukuk va takaful kabi institutlar investorlar uchun shariat tamoyillariga mos va ijtimoiy mas'uliyatga yo'naltirilgan investitsiya imkoniyatlarini kengaytirmoqda. Ushbu moliyaviy vositalar nafaqat iqtisodiy faoliyatni qo'llab-quvvatlamoda, balki ijtimoiy barqarorlikni ham rivojlantirib, iqtisodiy va ijtimoiy tizimlar o'rtasidagi muvozanatni saqlashga xizmat qilmoqda.

2017–2023-yillarda islomiy moliya aktivlari hajmida sezilarli o'sish kuzatildi. 2017-yilda aktivlar 2,8 trillion dollarni tashkil etgan bo'lsa, 2018-yilda bu raqam 2,9 trillion dollarga, 2019-yilda esa 3,4 trillion dollarga yetdi. 2020–2021-yillarda o'sish davom etib, aktivlar mos ravishda 3,8 va 3,9 trillion dollarni tashkil etdi. 2022-yilga kelib, islomiy moliya aktivlari 4,4 trillion dollarga yetdi va 2023-yilda bu ko'rsatkich 4,9 trillion dollarga yetdi. Prognozlarga ko'ra, 2028-yilga borib islomiy moliya aktivlari hajmi 7,5 trillion AQSh dollariga yetishi kutilmoqda.

1-rasm. Islom moliyaviy aktivlarining o'sish sur'ati¹

O'z navbatida, bu o'sish barqaror tendensiyani namoyish etadi. Islomiy moliya bozori kengayishda davom etmoqda. Yillik statistik ko'rsatkichlar islomiy moliya bozorining rivojlanish dinamikasi va investitsiyalarga bo'lgan talabning o'zgarishini aks ettiradi. Rivojlanish salohiyati yuqori bo'lgan soha sifatida islom moliyasining jahon iqtisodiyotidagi o'rni kuchaymoqda.

2023-yilgi ma'lumotlarga ko'ra, islomiy moliya sohasidagi aktivlar bir nechta asosiy tarmoqlar o'rtasida nisbatan farqli tarzda taqsimlangan. Ushbu taqsimotdan kelib chiqilsa, eng katta ulush islomiy banklar hissasiga to'g'ri keladi. Ular jami islomiy moliyaviy aktivlarning 73 foizini tashkil qilgan. Bu ko'rsatkich bank sektorining islomiy moliya tizimidagi salmoqli o'rnini ko'rsatadi. Islomiy banklar nafaqat moliyaviy xizmatlar ko'rsatishda, balki iqtisodiy barqarorlikni ta'minlash va real sektorni moliyalashtirishda ham yetakchi rol o'ynaydi. Shuningdek, islomiy moliyaning boshqa muhim tarmoqlari bo'lmish "sukuk" (islomiy obligatsiyalar) va "islomiy fondlar" ham e'tiborga loyiq. Ularning ulushi mos ravishda 18 foiz va 5 foizni tashkil etadi. Har ikkala yo'nalish bo'yicha jahon bozorida so'nggi yillarda sezilarli o'sish kuzatilayotgan bo'lsa-da, umumiy hajmda islomiy banklar bilan solishtirganda ularning nisbiy ulushi ancha kichikligicha qolmoqda. Biroq sukuk bozori davlat va yirik korporatsiyalar uchun uzoq muddatli moliyalashtirish vositasi sifatida tobora dolzarblashib bormoqda. Islomiy fondlar esa investitsiya imkoniyatlarini kengaytirish, risklarni diversifikatsiya qilish va global investorlar ishonchini o'rnatish nuqtayi nazaridan muhim moliyaviy vosita sifatida e'tirof etilmoqda.

Bundan tashqari, boshqa islomiy moliya institutlari jami aktivlarning 3 foizini tashkil etadi. Islomiy sug'urta (takaful) ulushi esa 2 foizga teng.

2024-yil uchun IFDI (Islamic Finance Development Indicator — Islomiy moliya rivojlanish ko'rsatkichi) reytingi turli mamlakatlarda islomiy moliya tizimining rivojlanish darajasini aks ettiradi. Reytingda Malayziya eng yuqori o'rinda turib, 144 ball bilan yetakchilik qilmoqda. Saudiya Arabistoni, Birlashgan Arab Amirliklari va Indoneziya ham yuqori reytingga ega bo'lib, ushbu mamlakatlarda islomiy moliya tizimining rivojlanganligini ko'rsatadi. Pokiston va Quvaytda ham islomiy moliya institutlari va tegishli moliyaviy infratuzilmani rivojlantirish jarayonlari kuzatilmoqda. Reytingning 14- va 15-o'rinlarini mos ravishda Iordaniya va Nigeriya egallagan. Ushbu reyting islomiy moliyaning rivojlanishini moliyaviy ko'rsatkichlar, boshqaruv, bilim, barqarorlik va xabardorlik mezonlari asosida baholaydi (2-rasm).

1 Islamic Finance Development Report 2024 - page 4.

Country	Ranking	IFDI 2024 Score
Malaysia	1	144
Saudi Arabia	2	119
UAE	3	88
Indonesia	4	85
Pakistan	5	75
Kuwait	6	70
Bahrain	7	68

Iran	8	65
Qatar	9	45
Türkiye	10	45
Bangladesh	11	41
Oman	12	35
Brunei	13	29
Jordan	14	29
Nigeria	15	28

2-rasm. Islom moliyasi bo'yicha rivojlangan mamlakatlar²

Xususan, Malayziya islom moliyasi sohasida jahonda yetakchi mamlakatlardan biri bo'lib, 1983-yildan buyon islomiy bank tizimini rivojlantirishga katta hissa qo'shmoqda. Bugungi kunda bu mamlakatda islomiy banklar, boshqa islomiy moliya institutlari va islomiy kapital bozori faoliyati rivojlanmoqda.

Malayziyaning islomiy moliya sektori nafaqat iqtisodiy jihatdan rivojlanib bormoqda, balki bu sohadagi ta'lim ham yuksalib bormoqda. Misol uchun, Malayziyada 2005-yilda Bank Negara Malaysia tomonidan Islomiy moliya bo'yicha xalqaro ta'lim markazi (INCEIF, hozirgi INCEIF University) tashkil etilgan bo'lib, bu markaz dunyoning turli burchaklaridan kelgan talabalarni islomiy bank sohasida ta'lim olish uchun jalb etmoqda. Shuningdek, Malayziya hukumati islomiy moliya bo'yicha Xalqaro shariat tadqiqotlari akademiyasini tashkil etgan, bu esa sohaning ilmiy asoslarini mustahkamlashga yordam beradi.

Shu bilan birga, Malayziyaning islomiy banklari so'nggi yillarda izchil o'sishni davom ettirmoqda. Malayziya islomiy bank tizimining rivojlanishiga ta'sir etuvchi quyidagi besh asosiy omilni ajratib ko'rsatish mumkin:³

1. Mahsulotlar mijozlar turlariga moslashtiriladi: Malayziyaning islomiy bank tizimida mahsulotlar nafaqat musulmonlar, balki barcha mijozlar uchun ishlab chiqilgan. Bu islomiy bank mahsulotlarining kengroq bozorga yo'naltirilishini ta'minlaydi, shu bilan birga, islomiy moliya tizimi ham jamiyatning barcha qatlamlarini qamrab oladi.

2. Standartlashtirish izchillikka olib keladi: Bank Negara Malaysia (Malayziya Markaziy banki) so'nggi yillarda shariatga mos mahsulotlarning standartlashtirilishiga katta e'tibor berib, banklar va boshqa moliyaviy institutlar uchun barqaror boshqaruv tizimini yaratgan. Bu jarayon islomiy moliya sanoatini yanada mustahkamlashga yordam bermoqda.

3. Normativ-huquqiy asoslarning takomillashuvi: Malayziya islom banklari rivojlanishi uchun me'yoriy-huquqiy bazani ta'minlab kelmoqda. 1983-yilda qabul qilingan "Islom banklari to'g'risida"gi qonun islom banklarini tashkil etish uchun zarur asoslarni yaratdi. Bu yondashuv shariatga mos bank operatsiyalarining amalga oshirilishini ta'minlaydi.

4. Tarmoq integratsiyasi sohani mustahkamlaydi: Malayziya Islom banklari assotsiatsiyasi, shuningdek, islomiy moliya sanoatini rivojlantirish uchun muhim ahamiyatga ega. U markaziy bank va moliyaviy faoliyatni tartibga soluvchi vakolatli organlar bilan hamkorlikda sohani yanada rivojlantirish maqsadida faoliyat olib bormoqda. Assotsiatsiya yangi strategiyalarni ishlab chiqib, mavjud muammolarni hal etishga intiladi.

5. Bank faoliyatining barqarorligi va mas'uliyatli boshqaruv: Malayziya islomiy banklari operatsiyalarini shariat tamoyillariga muvofiq amalga oshiradi, shu bilan birga, banklar jamiyat va atrof-muhitga ijobiy ta'sir ko'rsatishga hissa qo'shadi. Ekologik, ijtimoiy va korporativ boshqaruv qoidalariga rioya qilish islomiy moliya mahsulotlarining muvaffaqiyatli ishlashiga yordam beradi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Xulosa qilib aytganda, islomiy moliyaning xalqaro miqyosda rivojlanishi moliyaviy xizmatlar ko'lamining kengayishi, yangi investitsiya vositalarining shakllanishi va raqamli texnologiyalarning joriy etilishi bilan bog'liq. Malayziya tajribasi sohani rivojlantirishda normativ-huquqiy asoslar, moliyaviy mahsulotlarni standartlashtirish va malakali mutaxassislar tayyorlash muhim ahamiyatga ega ekanini ko'rsatadi. Shu asosda islomiy moliyani rivojlantirishda huquqiy bazani takomillashtirish, sukuk va takaful kabi moliyaviy vositalardan foydalanish imkoniyatlarini kengaytirish, raqamli xizmatlarni rivojlantirish hamda xalqaro tajribani mahalliy sharoitlarga moslashtirish maqsadga muvofiq.

² Islamic Finance Development Report 2024 - page 4.

³ Islamic Finance Development Report 2024 - page 4.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Balarabe A., Abdullah M. F., Gwadabe U. M., Muhammad A. J. History of Islamic Banking in Malaysia: A General Review // International Journal of Islamic Products and Malay Civilization. — 2023. — Vol. 2, № 1. — P. 43–53. — URL: <https://journal.unisza.edu.my/inspire/index.php/inspire/article/view/29>
2. Choudhury M. A. Islamic Economics and Finance: An Epistemological Inquiry. — Bingley: Emerald Group Publishing Limited, 2011. — 351 p. — ISBN 978-0-85724-721-6. — URL: <https://bookstore.emerald.com/islamic-economics-and-finance-hb-9780857247216.html>
3. Islamic Corporation for the Development of the Private Sector (ICD), London Stock Exchange Group (LSEG). Islamic Finance Development Report 2024: From Niche to Norm. — 2024. — URL: https://www.lseg.com/content/dam/data-analytics/en_us/documents/reports/lseg-islamic-finance-development-report-2024.pdf
4. Mirziyoyev Sh. M. Hozirgi zamon va Yangi O'zbekiston. — Toshkent: O'zbekiston, 2024. — 560 b. — ISBN 978-9910-9214-5-2. — URL: <https://uznashriyot.uz/kitoblar/hozirgi-zamon-va-yangi-ozbekiston/>

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S-5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: №095310.

Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod
tumani 15-mavze 19-uy

+998 93 718 40 07

<https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal>

t.me/yait_2100